

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÈFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANJOER, 2'50

Els homogenis

El distingit tressillista senyor Dato, ha format Ministeri. Tan soroll de boixets durant una pila de mesos, ha acabat amb la menuda punta d'un Govern Dato. D'això en diuen a Espanya una crisi històrica. La crisi darrera podrà haver estat històrica. Però el ministeri que n'ha sortit és perfectament prehistòric.

A Madrid diuen que els governs dels darrers anys, fills més o menys desnaturalitzats d'aquella Assemblea de parlamentaris, han representat el fracàs definitiu del sistema de les coalicions ministerials. Els governs heterogenis no han anat bé. Per lo que's veu, a les altures més altes de l'Estat, s'han convençut d'això. I tornem als governs homogenis, que han imperat a Espanya en el període de la restauració, i que, com és sapigut han fet la felicitat del país.

Glòria, doncs al senyor Dato, que'ns restitueix als temps feliços dels governs homogenis. Ningú no pot dubtar que el ministeri actual és d'una homogeneïtat absoluta. La seva homogeneïtat resulta la homogeneïtat del no-res. I tot-hom sap que el no-res és la cosa més homogènia que's pot imaginar.

LES DUES FRANCES

RER primera volta se troben davant per davant les dues Frances. No ho varen estar en les eleccions perquè era un «vieux jeu» en el qual no hi entraven moltes forces revolucionàries. Però ara, sí. La França burgesa se redreça contra la França socialista, i, ho confessem amb tristesa, la República cau en idèntics delictes liberals que la més encarquerada de les monarquies.

Però que interessant és aquesta lluita d'un estat embrionari, la C. G. T.—la Confederació General del Treball—contra l'Estat oficial! Deu dies—avui dia dotze—fa que dura la vaga de ferroviaris i quan el govern la creia finida, la C. G. T. llença noves ordres de paralització i els metalúrgics, els carregadors dels ports, els electricistes i els obrers dels transports, abandonen el treball. La vaga, torna a ésser la formidable arma passiva. Endebades el govern republicà empresona i menaça fins amb la dissolució de la C. G. T.; endebades els alumnes de les escoles tècniques fan d'esquirols, endebades tota la burgesia ofereix la seva ànima i les seves mans. El treball sospès fereix l'economia de França i queda provat que ja no's pot prescindir de l'organització obrera i que

el seu adveniment al poder depèn més de la voluntat dels directors socialistes, que de la resistència que ofereixi el vell règim.

Però no's cregui en un moviment revolucionari. Fals el complot denunciat a França, falses les informacions de les agències oficioses. El nirvi del moviment obrer francès és, senzillament, la nacionalització dels ferrocarrils. El govern, no obstant les seves promeses s'hi oposa. A la vaga respón amb la repressió, i així s'esvaeixen totes les essències de la vella revolució.

Totes les essències... França fou la primera que va conjugar el verb nacionalitzar. La Nació, és a dir, la col·lectivitat, el «demos» contra les castes sorgí amb la Revolució. França se nacionalitzà. França era de sí mateixa, no pas d'una dinastia, ni d'un estament. I la sobirania fou nacionalitzada, i nacionalitzades les carreres obertes al talent, i nacionalitzades abans de passar als nous propietaris, les terres eclesiàstiques i les nobiliàries. La nació per damunt de la reialesa, per damunt de l'església, per damunt dels furs. I ara la nació no pot posar-se per damunt d'una locomotora.

Al cap d'un segle nous privilegis econòmics han substituït als socials i als polítics, i els burgesos, com abans els nobles, exhi-

Carai... don Eduard, veig que l'agafa amb pinceres

bint una democràcia fictícia, negant al quart estat, com els aristòcrates ho negaven la tercer estat, la intervenció en la nació. I això a l'any de acabada la guerra en la que defensaren tots la pàtria, anomenada «el patrimoni de tots».

Aquesta vaga és el primer acte del gran drama que s'inicia a França, i que esdevindrà fatalment. La C. G. T. té sota les seves disciplines, gaire bé tot el proletariat industrial. Els actors, els intel·lectuals, els tècnics, els artistes se sindiquen. Ja hi han salons mundans on se juga a la revolució, com en els del segle XVIII se jugava al volterianisme i a la llibertat. I aquesta gran reserva conservadora, la de la pagesia, que's feia forta de set milions, ja s'ha constatat amb precisió estadística que tres milions i mig són proletaris, obrers o domèstics, que han començat les seves reivindicacions i que s'agrupen en sindicats. La revolució francesa té, doncs, possibilitats insospitades. No està continguda més que per la por a l'enemic que segueix mostrant els punys encara que vençut.

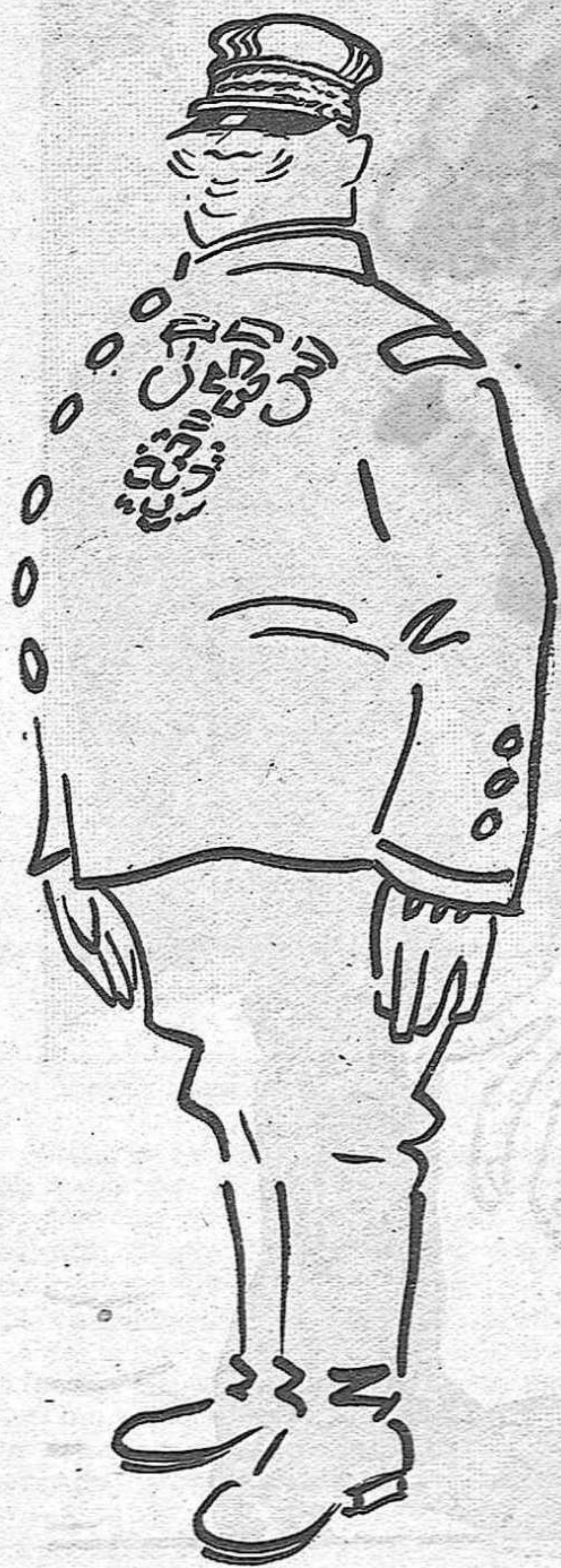
La vaga francesa tal volta no serà més que un epissodi. Ordre ha estat donada de refugir tota acció al carrer. Però és un pròleg, que pot iniciar el primer acte si el govern republicà comença la repressió, llençant contra els vaguistes la seva guàrdia suïça.—PARADOX

Qüestió interessant

'INDÚSTRIA' textil i amb ella les nombroses indústries que hi tenen relació, treballen de un modo febrils. Els fabricants de telers mecànics subasten les màquines acabades entre els molts compradors que les pretenen. Els filadors no's veuen els paquets als dits i els ca-

Records del Mariscal

—Je me'n fiche de la batalla de la Marnel... Aquella matança de xinxes havieu de veure!

torces de no gaire bona qualitat se paguen a doscents trenta rals les onze lliures. Els fabricants de teixits tracten a puntades de peu als compradors. L'indústria catalana travessa una verda-dera epoca de prosperitat.

El problema està en que això duri. Creiem que durarà alguns anys perquè hi han encara a Rússia a tot l'Orient mercats importants que quan puguin obrir-se a la nostra producció, constituïran noves boques insaciabls. Les indústries de les nacions que han estat en guerra trigaran a reconstituir-se i tot assegura una llarga durada a la present epoca de prosperitat.

La qüestió és aprofitar-ho mentre passa i caldria que així com ho aprofiten els patrons volguessin també aprofitar-ho els obrers. I els treballadors podrien beneficiar-se d'aquesta febre de producció treballant dugues hores més diàries i cobrant-les amb un cinquanta per cent d'augment.

La majoria dels obrers estan conformes en aquesta sobre-jornada però els seus directors s'hi oposen i nosaltres no sabem atinar en els motius d'aquesta oposició.

Aquests anys d'abundància de treball duraran ni més ni menys tant si es treballa poc com si es treballa molt. El treballar solsament vuit hores no serà motiu per a que la bona temporada duri una setmana més.

No hi ha obrers en vaga. Falten treballadors i no li convé a la massa obrera que, davant la necessitat s'alcin noves fàbriques i atents pel bon jornal la gent pagesa invadeixi la indústria. Demà d'un principi de calma si sobra gent vindrà la devallada dels jornals, mentre que si l'excés de feina s'ha fet amb el treball d'hores extraordinàries suprimint aquestes hores s'aguantarà la feina una bona temporada més.

Si es necessita un 25 per cent de sobreproducció, val més que se la facin els mateixos treballadors cobrant un quaranta per cent d'augment en els jornals que no pas veure augmentat el número de treballadors en un vinticin per cent provocant per a dintre pocs anys un excés de mà d'obra que provocaria la seva depreciació.

Donades les circumstàncies que han provocat aquesta febre de producció, el treball de dugues hores més diàries permetria als obrers previsors el posar-se a cubert per una llarga temporada de la crisi segura que vindrà quan s'hagi normalitzat la vida industrial de tot el món.

JEPH DE JESPU

L'ESCÀNDOL

AVEM vist, amb sorpresa, que certa premsa de Madrid ha emprès una furienta campanya contra el catalanisme. La campanya s'ha iniciat amb el pretext de la visita del mariscal Joffre a Barcelona. Nosaltres ens creiem que l'interès de l'Estat espanyol i de les institucions unitàries estava en fer el silenci al voltant d'aquella visita i dels incidents a que donà lloc. Però veiem que el silenci imposat per la censura a la premsa de Barcelona ha estat contrarrestat per la cridòria de la premsa de Madrid.

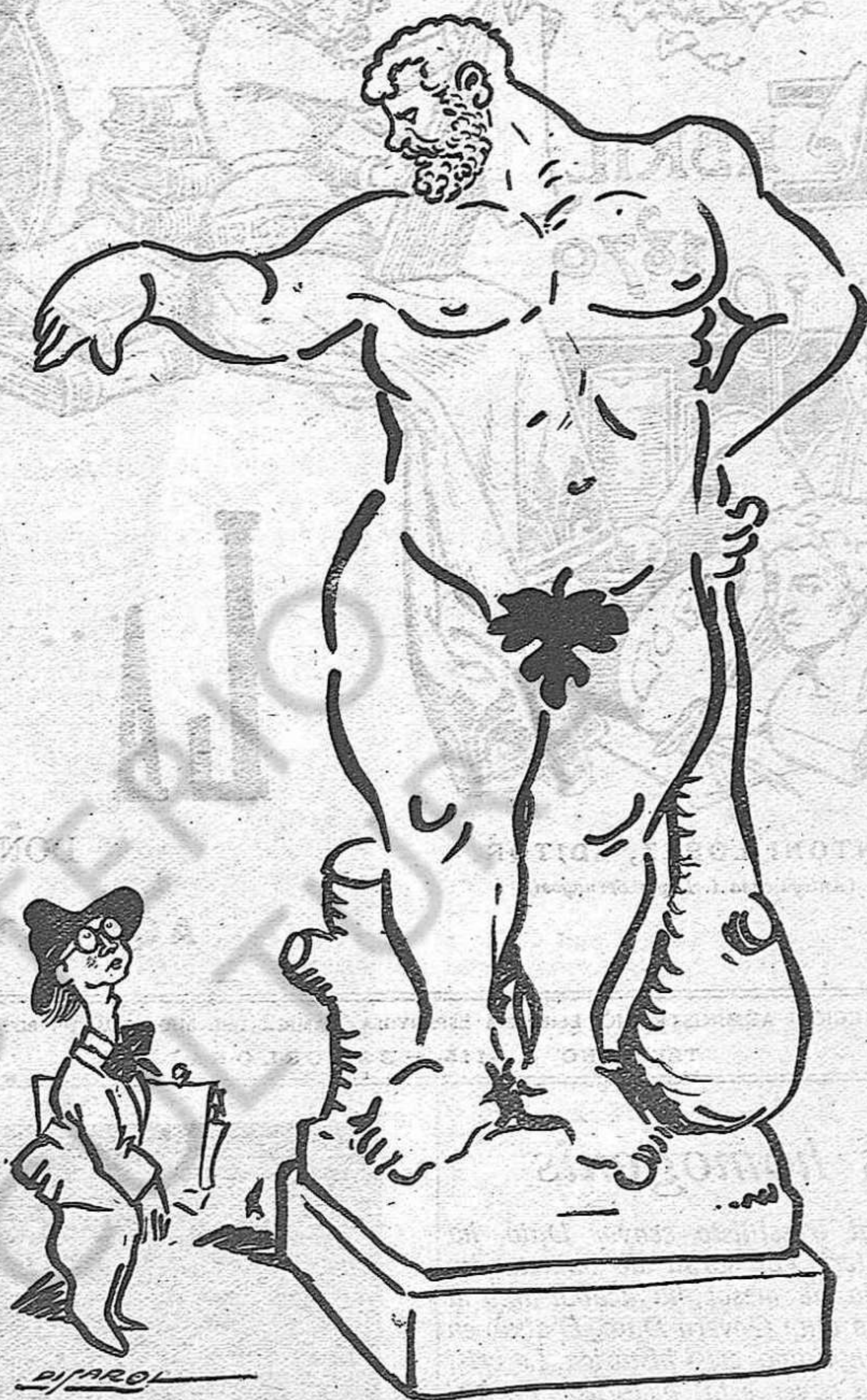
Semblava que els governants i les autoritats espanyoles volien evitar un escàndol. Tenien por que els crits es sentissin més enllà de les fronteres. Però no haurà servit de res el mutisme obligatori dels diaris barcelonins davant la campanya escandalosa d'una part dels diaris madrilenys.

Aquest número ha sigut censurat

Fins a cert punt la censura barcelonina haurà impedit que més enllà de les fronteres s'adonin dels incidents succeïts a Barcelona, però allò que la premsa de Barcelona no ha pogut dir ho diu la premsa de Madrid. I ho diu sota grans titulars, entre crits esgarri-fosos i gestes tràgics.

Poc mal farà a Catalunya l'escàndol suscitat a Madrid. Els articles melodramàtics de l'ABC no perjudiquen als catalans ni al ideal català. En tot cas són perjudicials

Davant de l'estàtua d'Hèrcules

—Es veu que els forsuts d'abans tenien menos roba bona que'ls d'ara.

per a altres coses. Fins direm que la campanya de l'ABC i d'altres periòdics d'allà dalt, presten un servei positiu a la causa de Catalunya, puix que, apart de certes exageracions, ofereix a la gent de fora de casa una informació que no'ls ha pogut oferir la premsa de Barcelona.

Així, doncs, ja poden cridar. Que cridin i que s'esgargamellin. Si algú tenia interès en evitar l'escàndol, és la mateixa gent que ara crida. El mal de que ells es playen és d'aquells que no vol soroll. El ABC i els seus companys de cridòria es meixen que l'Unió Catalanista els nomeni socis honoraris.

FULMEN

Bé prou que'ls coneixem!

UNA de les característiques del nou govern és que no hi ha en ell cap debutant.

Els actuals ministres són gent avesada al màndol, colrada pels raigs del sol de les altures.

Son ya todos conocidos ha dit d'ells una nota oficiosa.

Ja ho crec! Massa conocidos.

Anem a demostrar si els coneixem.

El marquès de Lema, *chargé des affaires étrangères*, sigué el mantenedor de la neutralitat, corresposta amb l'enfonsament dels nostres barcos, amb el sacrifici de centenars i centenars de vides espanyoles.

En Bugallal, encarregat de Gràcia i Justícia, es guanyà la celebritat a Hisenda.

Qui no sàpiga com les gasten, creurà que és En Bugallal una mentalitat extraordinària, ja que així passa d'un a l'altre min steri.

Res tan equivocot.

Una vegada més es comprova allò de servir per a un *fregado*, a l'ensemps que per a un *barrido*.

En Domínguez Pascual, que ha pres el lloc que En Bugallal tenia a Hisenda, havia estat a Instrucció Pública. Es repeteix lo que deiem d'En Bugallal. Aquí tots servim per a tot, que és el gran modo de no servir per a res.

En Bergamin, que ha anat a Governació, és una mena de Cierva del datisme. Ja ho sentiran a dir.

No cal parlar del viscomte d'Eza, especialitzat com a agricultor i que va al ministeri de la Guerra. Marte de bracet amb Ceres. Si no es diverteixen serà perquè pequen d'exigents.

L'Ortuño resta a Foment. Es el de les tarifes ferroviàries. Prou!

Del senyor Espada, al que ha sigut confiada la cartera d'entrada o sigui d'Instrucció Pública, ha dit un diari afecte al govern per a fer-ne l'elogi:

Es un excelente titular para cualquier cartera.

En un país deixat de la mà de Déu, com és el nostre, potser sí,

Tothom entre nosaltres *es un excelente titular para cualquier cartera.*

Com, sinó, s'expliquen els salts de l'una a l'altra especialitat?

En Cañal, ministre d'Abastiments, anirà a la nova cartera del *Trabajo* en virtut d'haver sigut suprimida la que desempenyava, única decisió elogiabile entre les que ha pres En Dato, que s'ha reservat per a ell el ministeri de Marina.

Ho haurà fet per a manejar el timó.

Així i tot, ens guardariem nosaltres d'embarcar nos en un vaixell que és una carraca.

Vegin si té raó la nota que assegura que els ministres *son ya todos conocidos*.

Massa, per desgràcia!

B. DE R.

Aquest número ha passat per la censura governativa

El nostre Déu-vos-guard

EN Dato, encarregat novament de formar ministeri com tants altres homes de les escorialles de la monarquia, mereix ésser censurat per una pila de coses: per a sotmetre's al voler d'altres personatges poc curiosos en atendre a les necessitats fermes i peremptòries d'un país que no serà de molt temps lo que la ètica i la història li assenyalen.

Com tants d'altres que hem vist mil vegades caricaturitzats en els periòdics satírics, satisfarà En Dato la seva vanitat exercint l'alt càrrec de president d'un Consell de ministres, repartint complascències, fent concessions atemptador es a la consciència, amb tal de continuar seient en la poltrona que han ocupat tants despotes i tants comediantes de la política.

La seva nomenada de sociòleg pot servir-li quelcom, en les actuals circumstàncies, que donen certa preponderància a les lluites del capital i el treball. Pot, si vol llegendar la seva nomenada de devot obrerista, posar un frè que deturi la bèstia de la desigualtat econòmica, rebellant el clau als que neguen a l'obrer el sou indispensable per a la vida més l'apèndix d'esbarjo que li cal, i aquells altres que, portats de la bogeria d'estrevar en un extrem de la corda, com si desitgessin la seva ruptura, roben desvergonyidament als qui per ésser humans no poden aventurar-se a restar sense trespòl i quan les circumstàncies o l'atzar els desabriguen se ajupen a tota mena d'estúpides exigències amb tal de trobar quatre parets amb coberta.

Els delictes socials fills de les bregues produïdes per tant desequilibri entre els dos estaments remarcables, deuriem trobar en el senyor Dato l'apoi justicier i pietós que evités cruentes condemnes i en el cas d'ésser aquestes tan greus que per llei haguessin d'interessar al botxí, procurar resoldre els conflictes esdevinguts amb mides commutatives.

Ja seria hora de que s'aclarís la situació arbitrària en que's troba En Vilallonga, resolent el seu cas de manera que deixés satisfetes les ànimes dels milers i milers de persones, més les col·lectivitats que han intercedit a favor del seu indult. Perllongar més la situació d'aquell desventurat, vé a ésser lo mateix que posar llevat per a nous conflictes socials, i la tasca del governant entenimentat, ara més que abans i demà més que sempre, és evitar-los, procurant impossibilitar la seva reproducció.

No creiem nosaltres que fos cosa de tant mal fer calcular llun sou aproximat necessita l'obrer que s'ha creat una família per a viure si les patates, el pa, l'oli, el vi, el carbó, etc., valen tant el quilò o el litre. Que aqueixos articles sofreixen un deù o un vint-i-cinc per cent d'augment, uns amb altres? Doncs el sou deu també sofrir el mateix o major augment des del primer dia, i no deuria haver de reclamar-lo l'obrer sinó que imposat des de dalt, establerta la seva legalitat i donades les ordres corresponents a les autoritats immediates, deuria l'obrer castigat tenir dret a la restitució de tots els atrassaments.

Acabem d'escriure això sapiguent que ni En Dato ni cap dels homes amb disposició de governar en l'ambient de convencionalisme i privilegi que ens ofega, han de pensar mai en posar a la pràctica una sola mida salvaguardadora de la misèria dels fills del treball única manera d'extingir els esclats racionals de protesta, sempre perillosos, sagnants alguna de les vegades.

J. COSTA I POMÉS

El poble, etern manxaire

No fa pas gaire comentavem el fet de que La Epoca, orgue d'En Dato, digués d'Espanya el país de las incongruencias.

A propòsit de semblant afirmació, feiem ressaltar nosaltres que cap incongruència

com la de que els homes que integren el partit que'n diuen lliberal-conservador, aspirassin a governar novament.

Doncs ja els tenim aquí. I que a jutjar per lo que's veu, arriben fresquets i animats com si tal cosa. Com si els anys passessin en va i el món no girés a diari. Com si els sistemes polítics no passessin de moda, ni les necessitats del país no requerrissin l'aplicació de nous cauteris i d'altres recursos que la vaselina i l'anem passant i adorant...

Lo curiós és que, referint-se a l'acceptació del poder per En Dato, ens vé a dir el diari de que parlavem, La Epoca, que encara gràcies i que podem donar-nos per més que satisfets de que hagi accedit don Eduard a fer-nos el favor immens que suposa governar.

«Abnegación notoria» es titula l'article en que semblants conceptes estampa. Afegeix que En Dato pot empendre tranquil la missió difícilíssima que li ha sigut confiada. Que la seva abnegació no té límits. Que vé a descapdellar la troca que altres han enredat. Que això sols mereix la consideració i el respecte dels amics i els adversaris.

Indubtablement, La Epoca té raó. Lo que hi ha és que els demés no sabem comprendre i que som una colla de ganàpies desagraïts.

Que En Dato pot empendre tranquil·lament la missió de tirar avant el carro del govern?

D'això ens queixem, precisament. De que els homes no fracassin, entre nosaltres. De censura... com és ell pugui tornar tranquil·lament al primer lloc de la governació de l'Estat.

Com si arribés a la vida pública avui, i com si la seva història no pesés res ni significés res.

En quant a lo de liquidar desastroses conseqüències passades, en les que cap responsabilitat alcança an En Dato, val més deixar-ho córrer.

Aquí del conte famós d'En Meco, popularitzat en hora tràgica per a tots, excepte per als governants, únics que no escarmenten ni es penedeixen de res.

En Montero Rios, que contà l'anècdota sorruda com el seu esperit galleg, ens diria si En Dato té, o no, que veure amb els embolics i l'actual situació d'Espanya.

A no ésser que siguem nosaltres els culpables de les desgràcies... Nosaltres, que no hem comès més pecat que'l d'aguantar an En Dato.

Que ja és quelcom, si bé es mira.

TABER

LA GINESTA

PER a mí és la flor catalana, la ginesta.

Quan la veig en les costes de les muntanyes tan alegre i lluminosa, me sembla l'ànima del nostre poble florint. I aquella olor que fal aquella olor de puresa forta; i aquella frescor que té! Me sembla que si ens omplissim ben bé els esperits de l'olor de la ginesta, seriem més nosaltres mateixos: així, alegres, francs, bons, com bons catalans; que ella ens purificaria de les tares que tenim i que quan algun foraster volgués donar idea de nosaltres diria: —Mireu, és un poble que la seva flor és la ginesta. I que tothom l'entendria desseguida, i dirien: —Oh! quin poble deu ésser!

Ja de petit, no se per què (devia ésser això) la festa de Corpus me semblava la festa més catalana: Sant Tomàs, la festa més barcelonina, però Corpus la festa més catalana. Ja'm costaria d'explicar això, però aquestes coses se senten o no's senten. I a mi aquella olor de ginesta em feia olor de Catalunya, que hi fareu? Era catalanista de la ginesta.

I ara també. Tant és que'm digueu una cosa com una altra. Amb la ciència de les races i amb els fets de la història, i amb estudis socials, i amb el caràcter del nostre dret, i amb totes les raons que volgveu, m'arribareu a fer entendre i deixar-me ben convençut de que Catalunya és quelcom ben personal i ben distint en el món, i que per tant tenim tot el dret d'ésser lliures i de fer-nos la nostra llei. Però totes vostres raons, ni

discursos, ni llibres, ni res, me faran sentir tan català com allavors que en la quietud de la muntanya em trobo tot sol damunt d'una mata de ginesta florida. Allavors m'en podrien venir de doctors i savis, i polítics a demostrar-me amb allò mateix de les races, i de la història, i del dret, i de la sociologia que Catalunya no és tal nació, sinó una província d'una nació; jo ho escoltaria tot serenament i tant savis podrien ésser que els digués: Vaja, teniu tota la raó; però veieu aquesta ginesta? sentiu l'olor? Doncs jo trobo que fa olor de Catalunya. Ja podeu desar tots els vostres arguments. Catalunya és Catalunya perquè fa olor de ginesta.

Podria molt ben ésser que'm tractessin de boig. Però jo estic cert que aviat ne vindrien molts que voldrien ésser boigs com jo, i quan els boigs fossim més que els savis, els savis serien els boigs; i la nostra bogeria apareixeria com la més dolça saviesa.

— Com és que no hi ha ginesta an aquesta clotada, i l'altra vessant sí?—vaig preguntar no fa gaire. I mig rient van respondre'm: —Es que la ginesta vol veure el mar.—Ah! la ginesta vol veure el mar? I desseguida vaig pensa: Doncs, què és Catalunya, sinó un seguit de muntanyes que se'n van a veure el mar? Catalunya vol veure el mar. I això d'ésser muntanya i de voler veure el mar devallant-hi depressa, és lo que fa Catalunya: és la seva ànima. Doncs, la ginesta és l'ànima de Catalunya.

Floriu, floriu, ginesteres, dalt dels monts, davant del mar, enceneu-se com fogueres al sagrat de cada llar.

Les fogueres catalanes ja flamegen dalt del cim: són les flames sobrianes d'aquell foc que tots tenim.

Per la costa, a grans exteses, tot el ginestar fa llum: les candeles són enceses, totes flaira i sense fum;

una llum que llença flaira des dels monts avall del mar, i de l'aire'n fa'l nostre aire que és tan bo de respirar.

En la flor de la ginesta Catalunya m'ha parlat; m'ha parlat de la gran festa de la nostra llibertat.

J. MARAGALL

La decepció catalanista d'En Jordi

ELS sotracs del vehicle, les mosques sobrants del mul, i l'abrasador sol de la carretera, mortificaren a bell doll durant tot el camí a l'únic passatger que al devallar del tren resolgué pujar a la còmoda tartana que portava al poble; aqueix viatger-heroi fou l'entusiasta catalanista Jordi Aiguafreda.

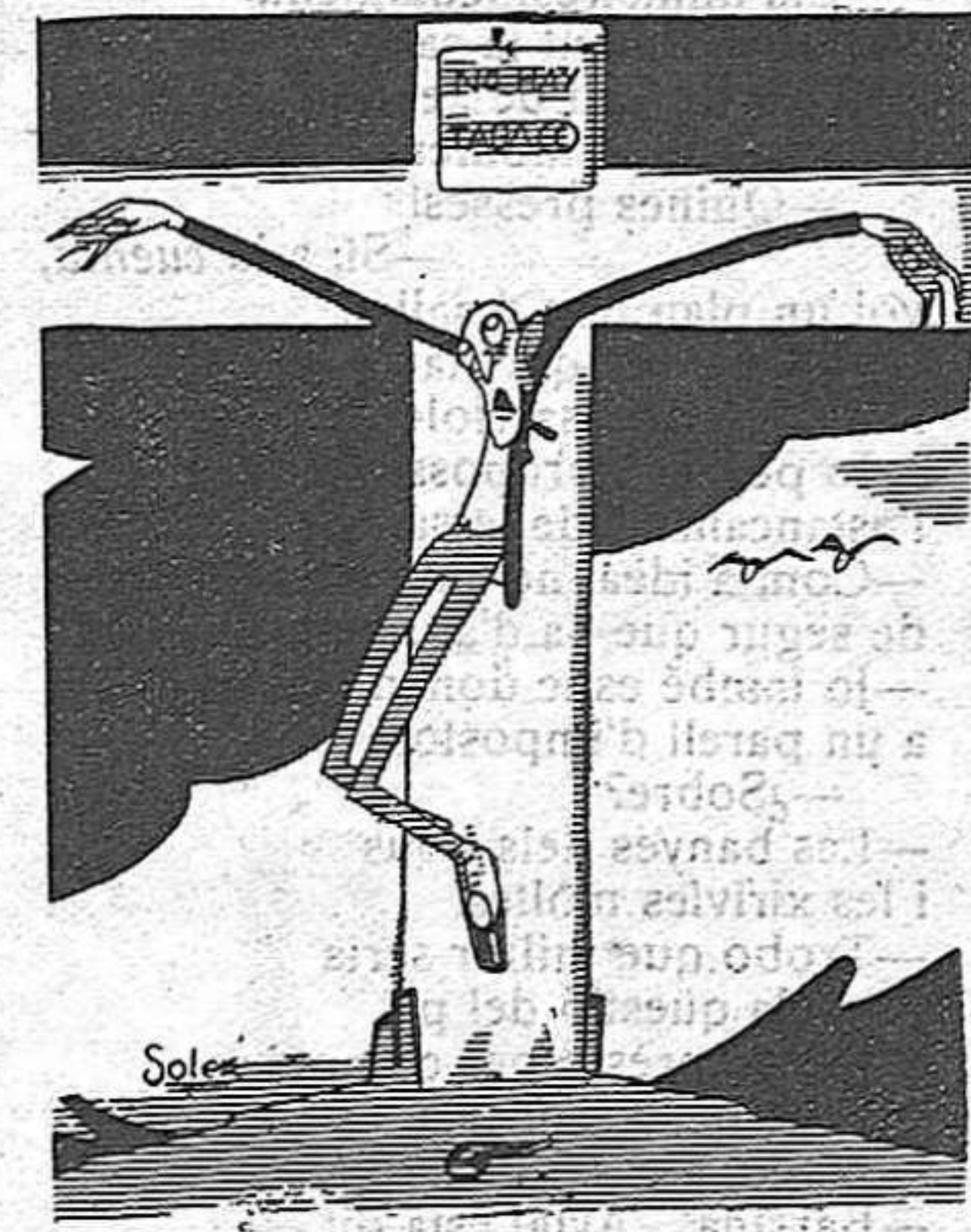
L'home havia determinat empendre aquest viatget per a poder visitar així al seu amic Rovira, un intel·ligent agricultor que afocava en aquella vila. Però En Jordi poc pensava al llogar la tartana que aqueixa el sacsegés tant, per això quan el carruatge es deturà al davant de la masia del seu amic, En Aiguafreda respirà tot satisfet al pensar que ja havia finit el sacseig; i després d'haver pagat el viatge al tartaner jaquí el vehicle xiulant una joliosa cançó. Mes aviat l'interrompé, puix a l'anar a tustar la porta del casal, aquesta s'obrí i aparegué l'amic Rovira. La joia d'ambdós al veure's fou gran; de bell entuvi—com que no sabien que dir-se—començaren abraçar-se ultra mesura igual que dos enamorats, fins que En Rovira, anant per feina digué al seu amic:

—Quina sorpresa que m'has donat amic Jordi!

—Vols dir Rovireta?

—J ho crec. Poc em creia jo ara al sortir de casa que trobaria tan bella companyia.

L'etern crucificat

—Fes-te fuma, i estigue't sense fumar tota la vida.

Justament anava a segar aqueixa munió de blat, el qual ja comença assecar-se.

I mentre deia això senyalava amb el dit un formós camp, que cafit d'altres espigues hi havia al bell davant de la masia.

—Home!—respongué tot content En Jordi Se m'acut una idea, i és que jo també podria vindre a segar, puix així el meu esperit catalanesc evocarà la guerra dels segadors, el nostre patriòtic himne, i...

—Bé home no cal que engeguis tantes retòriques. Tu vols veure segar, no és això? Doncs vina.

I agafant-lo pel braç, En Rovira l'acompanyà al camp de blat.

Però l'entusiasta catalanista a l'arribar-hi sofrí una forta sorpresa i decepció, car el seu company, creient fer-lo content, li digué:

—Que potser vols dirigir tu mateix la sega?

—Si no! Ja ho crec! Mira dona'm una falç i amb un no res t'extirpo tot aqueix estol d'espigues.

—No, això de la falç sí que no, doncs ja deus saber que modernament per a segar ja no s'empra aquesta eina, sinó que avui dia el que s'usa són les màquines segadores.

I dient això li signava una grossa màquina de segar que romania junyida a una parella de bous.

En Jordi al veure que la catalana i antiga falç ja no s'usava, quedà fortament desil·lusionat, àdhuc interiorment l'home es deia:

—Adéu símbol del catalanisme!... Ja veig que aviat quan cantarem l'himne d'l Segadors haurem de substituir el «bon cop de falç» amb un «bon cop de màquina segadora!»

CABRÉ I OLIVA

DE LA MARCA «NOTHIFICSIS»

LA COLLA NOVA

PELÍCULA INNOCENTA, EN TRES JORNADES

CONSELL

Cridats per la presidència, els ministres s'han juntat, ¿Qué dimoni haurà passat que motivi tanta urgència? Res...! Però en Dato és així: ell mana, i des del moment que exerceix de president, necessita presidí.

I ho fa depressa—Senyors: estiguin tranquils. Tot va perfectament. Lo que hi ha es que apunten les calors, i, com que són tan acíu, perquè els fets no'm sorprenguessin voldria que'm preparassin el programa per l'estiu.

—Un servidor, si no falla...

—Senyó Ortuño, tingui entès que no li pregunto res i que, quan jo parlo, es calla.

Ja ho saben. Cal prevenir-nos. ¿Quin rumbo s'emprèn? ¿Qué's fa? És lo que'm direu demà, quan tornarem a reunir-nos.

II

«CONSEJILLO»

Els ministres, lentament,
van abandonant la sala,
i al cap-de-vall de l'escala
xiuxiuegen un moment.

—Quines presses!

—Sí; a la cuenta,

vol un plan ben detallat.
—Em sembla que, tan aviat,
la cosa és massa violenta.

—Jo pensava proposar-li
l'estancament de la sal.

—Com a idea, no va mal;

de segur que ha d'agradar-li.
—Jo tambéestic donant voltes
a un parell d'impostos nous.

—Sobre?

—Les banyes dels bous
i les xirivies moltes.

—Trobo que millor seria
tocar la qüestió del pa.

—O l'emprèstit per comprà
canons per l'artilleria.

—Nada, a casa, i barrinem.

—Barrinà... Aviat està dit.

—Ho hem de fer... Ja l'han sentit...

—Sí, sí... El qu'és demà, riurem.

III

L'ENDEMA

El president:—Què han pensat?

Els ministres, temerosos,
van donant perfils borrosos
de lo que porten ideat.

—Però, que somien?—diu

el pobre Dato, sorprès:—

¡Si en tot això no hi ha res
de la campanya d'estíful...
El deute que'ns estalona...
els impostos... el pa bo...
¡No comprenen que, a mi això
en rigor tant se me'm dona?
Per Déu...! Tinguin més salero
en entendre'm...! Nèt i clar:
¿On pensen estíuejar?
¿A Galícia? ¿Al Sardinero...?
Que'ls valors baixin o pugin,
que se senti o no inquietut...!
Vostès... els fills... la salut...!
Però tot lo demès?... Fugin!..
—¡¡Molt bé!! (Aplausos, gresca, salts;
L'Eza tomba una butaca,
en Lema treu la petaca
i l'orquestra toca un vals).

C. GUMA

Ha pujat En Dato iradier.

Ja'ns coneixem d'anys.

Té fama d'ésser molt bona persona. Però als

catalans no'ns ha comprat mai cap calces.

Hom al sentir parlar de don Eduard només

recorda un President de pasta fullosa, tot ell

optimista, amic de la vaselina...

«No passa res» «No passa res», són les seves

paraules sacramentals.

«No passa res» «No passa res». I l'home seu

tranquil·lament damunt d'un volcà.

I es precisament al revés: tot passa. A Espanya

tot passa: fins En Dato.

La guillada d'En Francisquet

—On vas ara, bordegàs?

—Fujo d'estudi!

Doña María Guerrero de Díaz de Mendoza

Volverán las oscuras golondrinas...
Esta no volverá más

El nou ministre de la Governació senyor Bergamin, ha dit que pot aixecar-se la suspensió de garanties consuetudinàries a tota Espanya... exceptuant tres o quatre províncies.

Pela que Barcelona és una de aqueixes quatre exceptuades!...

A nosaltres ja no se'ns aixeca res; o tot lo més la camisa, d'ençà que En Rahola és del somentent.

L'actitud d'En Cambó, davant de tot lo que ha passat i encara està passant, ha sigut molt desfavorablement comentada.

Si ara, en aquets precisos moments, hi hagués eleccions de diputats, En Francisquet dels caplasmès, perillaria; no sols perillaria sinó que estem segurs que aniria a l'aigua.

Té sort qu'ls entusiasmes se refreden i el temps tot ho mata.

Val més així; el temps ens dirà també que el leader regionalista farà la mateixa trejectòria que En Lerroux.

Si no en fa una de pitjor: la d'En Salvatella.

Llegim:

«El texto del telegrama enviado por el Rey al actor señor Díaz de Mendoza, con motivo de haber dejado de representar una obra de don Angel Guimerá en Sevilla, dice así:

»Me uno al público que os aclamó, felicitándoos a ti i a María y a toda la compañía. ¡Viva España! Te abraza, Alfonso, Rey.»

Estàn molt avançats els projectes i plànols per a aixecar un Palau Reial al millor lloc dels Aixamplis de Barcelona.

Han sigut ja presentats a don Alfons i sembla que el monarca hi ha donat la seva augusta aprovació.

Així, doncs, Barcelona s'honorarà molt aviat amb una esplèndida morada per a hostatjar als reis d'Espanya, els quals pensen inaugurar-la amb tota solemnitat.

Aquells benaventurats del famós «Centro de Hijos... de Madrid» que tant se distingiren aleshores de la Mary-Focela, ara tornen a projectar protestes i mitins contra Catalunya.

Xoqueu-la minyons!...

Vosaltres sou els propulsors més fermes i més directes de la nostra santa causa.

Una altra empenyeta vostra... i som al cap-d'amunt de la pujada.

Els diaris madrilenys que més s'han distingit en furiosos comentaris contra Barcelona per lo dels Jocs Florals, han estat A. B. C., La Epoca i El Imparcial.

Es precis que ho tinguin en compte els llegidors d'aquí.

S'ha sospès—en espera de millor ocasió—la campanya iniciada a Catalunya en defensa del Dret Català, que ha intentat birlar-nos el Tribunal Suprem.

Natural!

Així com així, ara seria impossible fer-la en pau.

Que ja ho diu la cançó:

Ara... Nostre Senyor
declarada ens té la guerra!

Pues señores...

Això de la qüestió social, a Espanya, cada dia està pitjor.

Semblava, de moment, que el Govern amb les persecucions i empresonaments, i els Patroneros amb el seu lock-out i la seva energia fula, havien resolt alguna cosa. Què és cast!...

Ara mateix, a Salamanca, a València, a mitja Espanya torna a haver-hi vagues importantíssimes, precursors de desastres i «fieros males».

—¡Dios sobre todo!—que deia aquell.

Però ara ja no és temps de sobretodos.

I ens havem de abandonar més aviat al bon sentit de les bruses.

Un recader de poble s'estava morint.

El capellà que l'auxiliava en els darrers moments, no parava de dir-li:

—Penseu que aviat comparexereu davant de Déu...

—Mireu que d'aquí poca estona estareu amb Nostre Senyor...

—Tingueu ee compte que aviat us en anireu al Cei.

El recader, fent el darrer badall:

—Bé, que vol algún recado?... Es que si és carta se'n farà dos rals, i si és bulto una peseta.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8